

Regeerakkoord 2017

Coalitie van VVD, CDA, D66 en CU

Hoe verandert de coalitie de lange systemen?

Onderwijs

Jonge kinderen met weinig startkapitaal krijgen al vroeg extra scholing

Jonge achterstandsleerlingen (2-6 jaar) krijgen 16 uur per week vroeg- en voorschoolse educatie.

Jongvolwassenen worden steviger gedwongen een diploma te halen dat kans biedt op werk

Er komen pilots in de grote steden om de kwalificatieplicht van 18 naar 21 jaar te verhogen. Het hbo en mbo moeten strenger kijken of opleidingen arbeidsmarktperspectief bieden.

Het sociaal leenstelsel blijft behouden

Het sociaal leenstelsel voor studenten in het hoger onderwijs blijft gehandhaafd.

Volwassenen krijgen een individuele leerrekening

Iedereen met een startkwalificatie krijgt een individuele leerrekening, inzetbaar voor om- en bijscholing.

Woningmarkt

Woningkopers krijgen minder subsidie

- Huizenbezitters krijgen vanaf 2020 elk jaar drie procent minder hypotheekrenteaftrek, tot 37 procent in 2023.
- Huizenbezitters betalen minder belasting voor 'woongenot uit eigen woning' (het eigenwoningforfait daalt).
- Huizenbezitters met weinig of geen restschuld zijn op termijn niet meer vrijgesteld van eigenwoningforfait.

Huurders krijgen minder subsidie

- Huurders krijgen minder huurtoeslag door de koppeling aan huurprijs- in plaats van aan koopkrachtontwikkeling.

Woningen gaan minder energie verbruiken en van het aardgas af

- Woningcorporaties betalen minder verhuurdersheffing als zij investeren in verduurzaming van hun woningen.
- De verwarming van nieuwe woningen en andere gebouwen is in 2021 overwegend aardgasvrij.
- Voor 2021 worden jaarlijks 30.000 tot 50.000 bestaande woningen energie-efficiënt gemaakt.

Arbeidsmarkt

Voor werkgevers is het aantrekkelijker mensen in vaste dienst te nemen

- Het ontslagrecht wordt versoepeld en de mogelijkheden voor een langere proeftijd worden verruimd.
- Vaste arbeid wordt goedkoper voor MKB-bedrijven, bijvoorbeeld door verkorten van loondoorbetaling bij ziekte.
- Flexibele arbeid wordt duurder, bijvoorbeeld door een hogere WW-premie bij tijdelijke contracten.

Werkgevers kunnen niet langer werken met schijnzelfstandigen

Er komt een minimumtarief voor zzp'ers van tussen de 15 en 18 euro per uur.

Zorg

De groei van zorgkosten wordt geremd maar zorgkosten en -premies blijven stijgen

- Via afspraken met ziekenhuizen, huisartsen, ggz en wijkverpleging bespaart het kabinet 1,9 miljard euro.
- Het verplichte eigen risico voor zorgkosten blijft voor iedereen 385 euro per jaar, waardoor de zorgpremie stijgt.
- Voor Wmo-voorzieningen als thuiszorg betalen mensen 17,50 euro per maand en geen eigen bijdrage meer.

Extra geld is beschikbaar voor verpleeghuiszorg, ondersteuning en preventieve gezondheidszorg

- Voor het verbeteren van de verpleeghuiszorg is 2,1 miljard euro beschikbaar, goed voor 40.000 fulltime banen.
- Gemeenten en zorgkantoren krijgen 55 miljoen voor onafhankelijke ondersteuning van cliënten bij zorg, werk en geld.
- Om gezond gedrag te bevorderen, stijgt de tabaksaccijns en stijgt het preventiebudget.

Pensioen

Werknemers krijgen een individueel pensioen (met collectieve risicodeling)

- De doorsneesystematiek van pensioenpremies verdwijnt, de overheid betaalt hieraan mee.
- In de opbouwfase blijven werkenden verplicht tot pensioensparen, maar in een individuele pensioenpot.
- In de uitkeringsfase blijft een beperkte collectieve buffer bestaan voor beleggings- en langlevensrisico.
- De collectieve buffer (tegen beleggings- en langlevensrisico) mag niet negatief worden.

Mensen kunnen hun pensioenvermogen flexibeler gebruiken

Mensen kunnen eenmalig een deel van hun pensioenkapitaal opnemen bij pensionering. Het kabinet onderzoekt hoe vermogen in het eigen huis en de eigen pensioenpot afgestemd kunnen worden.

Sociale zekerheid

Werkgevers lopen minder financieel risico bij ziekte of arbeidsongeschiktheid van (vaste) werknemers

- Werkgevers betalen een gedifferentieerde WW-premie, afhankelijk van het aandeel en type flexcontracten.
- MKB-werkgevers hoeven werknemers bij ziekte nog maar één in plaats van twee jaar door te betalen.
- Werkgevers dragen vijf in plaats van tien jaar het risico voor arbeidsongeschiktheid van werknemers.

Arbeidsongeschikten krijgen een werkbonus

Mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgen een prikkel om betaald werk te accepteren.

Zzp'ers hoeven zich niet te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid of voor pensioen

Een arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt niet verplicht voor zzp'ers, sparen voor pensioen evenmin.

Mensen met schulden krijgen hulp

- Mensen met schulden krijgen één loket voor overheidsschuld.
- Schuldeisers worden gedwongen de mogelijkheden van een betalingsregeling te onderzoeken.

Belastingheffing

De belastingdruk verschuift van arbeid naar consumptie en milieu

- De inkomensbelasting gaat omlaag en de heffingskortingen omhoog, vooral voor werkenden.
- De hypotheekrenteaftrek gaat versneld omlaag.
- Het lage BTW-tarief stijgt van 6 naar 9 procent.
- Huishoudens gaan hogere milieubelastingen betalen.

De winstbelasting daalt, maar voor bepaalde type bedrijven neemt de belastingdruk toe

- De vennootschapsbelasting daalt en de dividendbelasting verdwijnt.
- De aftrekbaarheid van rente op vreemd vermogen wordt gemaximeerd, ook voor banken.
- Elektriciteitsproducenten betalen een milieubelasting in de vorm van een minimumprijs voor CO₂-uitstoot.
- Nederland heft hogere belasting op geldstromen naar belastingparadijzen.

Over deze kaart

Deze kaart vat het regeerakkoord uit oktober 2017 samen. De kaart focust op de 'lange systemen': onderwijs, arbeidsmarkt, pensioen, belastingheffing, woningmarkt, zorg en sociale zekerheid. Deze systemen zijn 'lang' omdat gebeurtenissen die zich in deze systemen voordoen letterlijk ver-strekkende gevolgen hebben in een mensenleven. Tezamen zijn deze systemen de belangrijkste sociaal-economische onderwerpen van het sociaal contract van Nederland.